

12. METRIZACE

Poznámky

Miroslav Hušek, Pavel Pyrih

KMA MFF UK

2009

Kvazimetricky

Jak bylo zmíněno v úvodních kapitolách tohoto textu, axiomy metrik (nebo pseudometrik) se často oslabují, aby bylo možné popsat další případy. Jednou z možností je vynechat axióm symetrie – dostane se tzv **kvazimetrika**. Tato možnost se v praxi často vyskytuje, např. při měření minimálního času jízdy mezi různými místy.

Kvazimetricky určují topologie stejným způsobem jako metriky jak pomocí uzávěru ($x \in \bar{A} \Leftrightarrow d(x, A) = 0$) tak pomocí okolí (koule $B_r(x) = \{y; d(x, y) < r\}$ tvoří bázi okolí bodu x). Při konvergenci je nutné brát zřetel na pořadí. Např. $x_n \rightarrow x$ znamená $d(x, x_n) \rightarrow 0$, nikoli $d(x_n, x) \rightarrow 0$.

Každá kvazimetrika d určuje jednoduše metriku $e(x, y) = (d(x, y) + d(y, x))/2$, ale ta nemusí určovat stejnou topologii jako kvazimetrika d – najděte příklad. V jakém vztahu jsou topologie určené pomocí d , resp. e ?

Topologie určená kvazimetrikou má v každém bodě spočetnou bázi okolí, nemusí však být Hausdorffova, vždy je T_1 .

Kvazimetrizovat se dají např. Sorgenfreyova přímka nebo Michaelova přímka (najděte příslušné kvazimetricky).

Kvazimetrizovatelné prostory sdílejí některé vlastnosti metrizovatelných prostorů, např. perfektní obraz kvazimetrizovatelného prostoru je kvazimetrizovatelný.

Každý T_1 -prostor se σ -bodově konečnou bází je kvazimetrizovatelný (dokonce nearchimedovskou kvazimetrikou, která splňuje silnější trojúhelníkovou nerovnost: $d(x, y) \leq \max\{d(x, z), d(z, y)\}$).

Tedy každý T_1 -prostor se spočetnou bází je kvazimetrizovatelný.

Regulární spočetně kompaktní kvazimetrizovatelný prostor je metrizovatelný.

Kvazimetricky

Jak bylo zmíněno v úvodních kapitolách tohoto textu, axiomy metrik (nebo pseudometrik) se často oslabují, aby bylo možné popsat další případy. Jednou z možností je vynechat axióm symetrie – dostane se tzv **kvazimetrika**. Tato možnost se v praxi často vyskytuje, např. při měření minimálního času jízdy mezi různými místy.

Kvazimetricky určují topologie stejným způsobem jako metriky jak pomocí uzávěru ($x \in \bar{A} \Leftrightarrow d(x, A) = 0$) tak pomocí okolí (koule $B_r(x) = \{y; d(x, y) < r\}$ tvoří bázi okolí bodu x). Při konvergenci je nutné brát zřetel na pořadí. Např. $x_n \rightarrow x$ znamená $d(x, x_n) \rightarrow 0$, nikoli $d(x_n, x) \rightarrow 0$.

Každá kvazimetrika d určuje jednoduše metriku $e(x, y) = (d(x, y) + d(y, x))/2$, ale ta nemusí určovat stejnou topologii jako kvazimetrika d – najděte příklad. V jakém vztahu jsou topologie určené pomocí d , resp. e ?

Topologie určená kvazimetrikou má v každém bodě spočetnou bázi okolí, nemusí však být Hausdorffova, vždy je T_1 .

Kvazimetrizovat se dají např. Sorgenfreyova přímka nebo Michaelova přímka (najděte příslušné kvazimetricky).

Kvazimetrizovatelné prostory sdílejí některé vlastnosti metrizovatelných prostorů, např. perfektní obraz kvazimetrizovatelného prostoru je kvazimetrizovatelný.

Každý T_1 -prostor se σ -bodově konečnou bází je kvazimetrizovatelný (dokonce nearchimedovskou kvazimetrikou, která splňuje silnější trojúhelníkovou nerovnost: $d(x, y) \leq \max\{d(x, z), d(z, y)\}$). Tedy každý T_1 -prostor se spočetnou bází je kvazimetrizovatelný.

Regulární spočetně kompaktní kvazimetrizovatelný prostor je metrizovatelný.

Kvazimetricky

Jak bylo zmíněno v úvodních kapitolách tohoto textu, axiomy metrik (nebo pseudometrik) se často oslabují, aby bylo možné popsat další případy. Jednou z možností je vynechat axióm symetrie – dostane se tzv **kvazimetrika**. Tato možnost se v praxi často vyskytuje, např. při měření minimálního času jízdy mezi různými místy.

Kvazimetricky určují topologie stejným způsobem jako metriky jak pomocí uzávěru ($x \in \bar{A} \Leftrightarrow d(x, A) = 0$) tak pomocí okolí (koule $B_r(x) = \{y; d(x, y) < r\}$ tvoří bázi okolí bodu x). Při konvergenci je nutné brát zřetel na pořadí. Např. $x_n \rightarrow x$ znamená $d(x, x_n) \rightarrow 0$, nikoli $d(x_n, x) \rightarrow 0$.

Každá kvazimetrika d určuje jednoduše metriku $e(x, y) = (d(x, y) + d(y, x))/2$, ale ta nemusí určovat stejnou topologii jako kvazimetrika d – najděte příklad. V jakém vztahu jsou topologie určené pomocí d , resp. e ?

Topologie určená kvazimetrikou má v každém bodě spočetnou bázi okolí, nemusí však být Hausdorffova, vždy je T_1 .

Kvazimetrizovat se dají např. Sorgenfreyova přímka nebo Michaelova přímka (najděte příslušné kvazimetricky).

Kvazimetrizovatelné prostory sdílejí některé vlastnosti metrizovatelných prostorů, např. perfektní obraz kvazimetrizovatelného prostoru je kvazimetrizovatelný.

Každý T_1 -prostor se σ -bodově konečnou bází je kvazimetrizovatelný (dokonce nearchimedovskou kvazimetrikou, která splňuje silnější trojúhelníkovou nerovnost: $d(x, y) \leq \max\{d(x, z), d(z, y)\}$). Tedy každý T_1 -prostor se spočetnou bází je kvazimetrizovatelný.

Regulární spočetně kompaktní kvazimetrizovatelný prostor je metrizovatelný.

Kvazimetricky

Jak bylo zmíněno v úvodních kapitolách tohoto textu, axiomy metrik (nebo pseudometrik) se často oslabují, aby bylo možné popsat další případy. Jednou z možností je vynechat axióm symetrie – dostane se tzv **kvazimetrika**. Tato možnost se v praxi často vyskytuje, např. při měření minimálního času jízdy mezi různými místy.

Kvazimetricky určují topologie stejným způsobem jako metriky jak pomocí uzávěru ($x \in \bar{A} \Leftrightarrow d(x, A) = 0$) tak pomocí okolí (koule $B_r(x) = \{y; d(x, y) < r\}$ tvoří bázi okolí bodu x). Při konvergenci je nutné brát zřetel na pořadí. Např. $x_n \rightarrow x$ znamená $d(x, x_n) \rightarrow 0$, nikoli $d(x_n, x) \rightarrow 0$.

Každá kvazimetrika d určuje jednoduše metriku $e(x, y) = (d(x, y) + d(y, x))/2$, ale ta nemusí určovat stejnou topologii jako kvazimetrika d – najděte příklad. V jakém vztahu jsou topologie určené pomocí d , resp. e ?

Topologie určená kvazimetrikou má v každém bodě spočetnou bázi okolí, nemusí však být Hausdorffova, vždy je T_1 .

Kvazimetrizovat se dají např. Sorgenfreyova přímka nebo Michaelova přímka (najděte příslušné kvazimetricky).

Kvazimetrizovatelné prostory sdílejí některé vlastnosti metrizovatelných prostorů, např. perfektní obraz kvazimetrizovatelného prostoru je kvazimetrizovatelný.

Každý T_1 -prostor se σ -bodově konečnou bází je kvazimetrizovatelný (dokonce nearchimedovskou kvazimetrikou, která splňuje silnější trojúhelníkovou nerovnost: $d(x, y) \leq \max\{d(x, z), d(z, y)\}$). Tedy každý T_1 -prostor se spočetnou bází je kvazimetrizovatelný.

Regulární spočetně kompaktní kvazimetrizovatelný prostor je metrizovatelný.

Kvazimetricky

Jak bylo zmíněno v úvodních kapitolách tohoto textu, axiomy metrik (nebo pseudometrik) se často oslabují, aby bylo možné popsat další případy. Jednou z možností je vynechat axióm symetrie – dostane se tzv **kvazimetrika**. Tato možnost se v praxi často vyskytuje, např. při měření minimálního času jízdy mezi různými místy.

Kvazimetricky určují topologie stejným způsobem jako metriky jak pomocí uzávěru ($x \in \bar{A} \Leftrightarrow d(x, A) = 0$) tak pomocí okolí (koule $B_r(x) = \{y; d(x, y) < r\}$ tvoří bázi okolí bodu x). Při konvergenci je nutné brát zřetel na pořadí. Např. $x_n \rightarrow x$ znamená $d(x, x_n) \rightarrow 0$, nikoli $d(x_n, x) \rightarrow 0$.

Každá kvazimetrika d určuje jednoduše metriku $e(x, y) = (d(x, y) + d(y, x))/2$, ale ta nemusí určovat stejnou topologii jako kvazimetrika d – najděte příklad. V jakém vztahu jsou topologie určené pomocí d , resp. e ?

Topologie určená kvazimetrikou má v každém bodě spočetnou bázi okolí, nemusí však být Hausdorffova, vždy je T_1 .

Kvazimetrizovat se dají např. Sorgenfreyova přímka nebo Michaelova přímka (najděte příslušné kvazimetricky).

Kvazimetrizovatelné prostory sdílejí některé vlastnosti metrizovatelných prostorů, např. perfektní obraz kvazimetrizovatelného prostoru je kvazimetrizovatelný.

Každý T_1 -prostor se σ -bodově konečnou bází je kvazimetrizovatelný (dokonce nearchimedovskou kvazimetrikou, která splňuje silnější trojúhelníkovou nerovnost: $d(x, y) \leq \max\{d(x, z), d(z, y)\}$).

Tedy každý T_1 -prostor se spočetnou bází je kvazimetrizovatelný.

Regulární spočetně kompaktní kvazimetrizovatelný prostor je metrizovatelný.

Semimetriky

Další možností zobecnění metrik je vynechat trojúhelníkovou nerovnost – dostane se tzv. **semimetrika**. Tento případ nastoluje složitější situaci než kvazimetriky, ačkoliv by se mohlo zdát, že to bude naopak. Semimetriky se v některé literatuře nazývají symmetriky.

Otevřené množiny se definují stejně jako u metrického prostoru: množina je otevřená, jestliže obsahuje s každým svým bodem i nějakou kouli okolo něho.

Tyto koule však nemusí být okolím svého středu. Dokonce indukovaná topologie nemusí mít spočetné báze okolí. Zatím není jasné, zda každý bod semimetrizovatelného prostoru je G_δ – je však známo, že existuje semimetrizovatelný prostor obsahující uzavřenou množinu, která není G_δ -množinou.

Také se nedá definovat uzávěr rovností $\bar{A} = \{x; d(x, A) = 0\}$. Takto definovaný uzávěr nemusí být uzavřenou množinou – dostává se tzv. zobecněný uzávěr (Čechův uzávěr) a uzávěr indukované topologie vznikne až iterací tohoto uzávěru.

Semimetrizovatelný prostor je sekvenční T_1 -prostor, nemusí být Hausdorffův. (Takže existují spočetné parakompaktní prostory, které nejsou semimetrizovatelné.)

Semimetrizovatelný prostor má spočetné báze okolí právě když je FU-prostor.

Semimetrizovatelný spočetně kompaktní Hausdorffův prostor je metrizovatelný. (Takže ω_1 není semimetrizovatelný.)

Semimetrizovatelný uspořádatelný prostor je metrizovatelný.

Kvocient metrizovatelného prostoru s kompaktními vzory bodů je semimetrizovatelný.

Existují různé podmínky, slabší než trojúhelníková nerovnost (např. na konvergenci, nebo na semimetriku samou), které zaručí, že semimetrizovatelný prostor je metrizovatelný.

Semimetriky

Další možností zobecnění metrik je vynechat trojúhelníkovou nerovnost – dostane se tzv. **semimetrika**. Tento případ nastoluje složitější situaci než kvazimetriky, ačkoliv by se mohlo zdát, že to bude naopak.

Semimetriky se v některé literatuře nazývají symmetriky.

Otevřené množiny se definují stejně jako u metrického prostoru: množina je otevřená, jestliže obsahuje s každým svým bodem i nějakou kouli okolo něho.

Tyto koule však nemusí být okolím svého středu. Dokonce indukovaná topologie nemusí mít spočetné báze okolí. Zatím není jasné, zda každý bod semimetrizovatelného prostoru je G_δ – je však známo, že existuje semimetrizovatelný prostor obsahující uzavřenou množinu, která není G_δ -množinou.

Také se nedá definovat uzávěr rovností $\bar{A} = \{x; d(x, A) = 0\}$. Takto definovaný uzávěr nemusí být uzavřenou množinou – dostává se tzv. zobecněný uzávěr (Čechův uzávěr) a uzávěr indukované topologie vznikne až **iterací** tohoto uzávěru.

Semimetrizovatelný prostor je sekvenční T_1 -prostor, nemusí být Hausdorffův. (Takže existují spočetné parakompaktní prostory, které nejsou semimetrizovatelné.)

Semimetrizovatelný prostor má spočetné báze okolí právě když je FU-prostor.

Semimetrizovatelný spočetně kompaktní Hausdorffův prostor je metrizable. (Takže ω_1 není semimetrizovatelný.)

Semimetrizovatelný uspořádatelný prostor je metrizable.

Kvociet metrizable prostoru s kompaktními vzory bodů je semimetrizovatelný.

Existují různé podmínky, slabší než trojúhelníková nerovnost (např. na konvergenci, nebo na semimetriku samou), které zaručí, že semimetrizovatelný prostor je metrizable.

Semimetriky

Další možností zobecnění metrik je vynechat trojúhelníkovou nerovnost – dostane se tzv. **semimetrika**. Tento případ nastoluje složitější situaci než kvazimetriky, ačkoliv by se mohlo zdát, že to bude naopak.

Semimetriky se v některé literatuře nazývají symmetriky.

Otevřené množiny se definují stejně jako u metrického prostoru: množina je otevřená, jestliže obsahuje s každým svým bodem i nějakou kouli okolo něho.

Tyto koule však nemusí být okolím svého středu. Dokonce indukovaná topologie nemusí mít spočetné báze okolí. Zatím není jasné, zda každý bod semimetrizovatelného prostoru je G_δ – je však známo, že existuje semimetrizovatelný prostor obsahující uzavřenou množinu, která není G_δ -množinou.

Také se nedá definovat uzávěr rovností $\overline{A} = \{x; d(x, A) = 0\}$. Takto definovaný uzávěr nemusí být uzavřenou množinou – dostává se tzv. zobecněný uzávěr (Čechův uzávěr) a uzávěr indukované topologie vznikne az **iterací** tohoto uzávěru.

Semimetrizovatelný prostor je sekvenční T_1 -prostor, nemusí být Hausdorffův. (Takže existují spočetné parakompaktní prostory, které nejsou semimetrizovatelné.)

Semimetrizovatelný prostor má spočetné báze okolí právě když je FU-prostor.

Semimetrizovatelný spočetně kompaktní Hausdorffův prostor je metrizable. (Takže ω_1 není semimetrizovatelný.)

Semimetrizovatelný uspořádatelný prostor je metrizable.

Kvocient metrizable prostoru s kompaktními vzory bodů je semimetrizovatelný.

Existují různé podmínky, slabší než trojúhelníková nerovnost (např. na konvergenci, nebo na semimetriku samou), které zaručí, že semimetrizovatelný prostor je metrizable.

Semimetriky

Další možností zobecnění metrik je vynechat trojúhelníkovou nerovnost – dostane se tzv. **semimetrika**. Tento případ nastoluje složitější situaci než kvazimetriky, ačkoliv by se mohlo zdát, že to bude naopak.

Semimetriky se v některé literatuře nazývají symmetriky.

Otevřené množiny se definují stejně jako u metrického prostoru: množina je otevřená, jestliže obsahuje s každým svým bodem i nějakou kouli okolo něho.

Tyto koule však nemusí být okolím svého středu. Dokonce indukovaná topologie nemusí mít spočetné báze okolí. Zatím není jasné, zda každý bod semimetrizovatelného prostoru je G_δ – je však známo, že existuje semimetrizovatelný prostor obsahující uzavřenou množinu, která není G_δ -množinou.

Také se nedá definovat uzávěr rovností $\overline{A} = \{x; d(x, A) = 0\}$. Takto definovaný uzávěr nemusí být uzavřenou množinou – dostává se tzv. zobecněný uzávěr (Čechův uzávěr) a uzávěr indukované topologie vznikne až **iterací** tohoto uzávěru.

Semimetrizovatelný prostor je sekvenční T_1 -prostor, nemusí být Hausdorffův. (Takže existují spočetné parakompaktní prostory, které nejsou semimetrizovatelné.)

Semimetrizovatelný prostor má spočetné báze okolí právě když je FU-prostor.

Semimetrizovatelný spočetně kompaktní Hausdorffův prostor je metrizable. (Takže ω_1 není semimetrizovatelný.)

Semimetrizovatelný uspořádatelný prostor je metrizable.

Kvocient metrizableho prostoru s kompaktními vzory bodů je semimetrizovatelný.

Existují různé podmínky, slabší než trojúhelníková nerovnost (např. na konvergenci, nebo na semimetriku samou), které zaručí, že semimetrizovatelný prostor je metrizable.

Další zobecnění

Mezi zobecnění metrizovatelných prostorů lze počítat i třídy prostorů popsaných pomocí podmínek obsahujících nějaká početná omezení a platná v metrizovatelných prostorech.

Jiným příkladem jsou prostory mající bázi nebo zobecněnou bázi otevřených množin splňující nějakou početnou podmínku. Jednou z možností je tzv. „network“ topologického prostoru X (český termín nebyl určen). Je to soustava podmnožin X taková, že každá otevřená množina obsahuje s každým svým bodem prvek networku obsahující onen bod. Prostory mající početný network jsou separabilní a mají řadu pěkných vlastností.

Jiným zobecněním je vzít vlastnosti soustav okolí metrizovatelných prostorů. Např. tzv. stratifikovatelné prostory jsou topologické prostory, kde pro každou otevřenou množinu G existuje posloupnost $\{G_n\}$ jejích otevřených podmnožin s vlastnostmi: $\overline{G_n} \subset G$, $\bigcup G_n = G$, $G_n \subset H_n$ jestliže $G \subset H$. Na tyto prostory se dají přenést některá tvrzení platná pro metrizovatelné prostory nebo nahradí metrizovatelnost tam, kde neexistuje.

Je-li X úplný separabilní metrický prostor, je prostor $C(X)$ s kompaktně-otevřenou topologií stratifikovatelný. Nadprostory některých metrických prostorů nejsou metrizovatelné, ale jsou stratifikovatelné. Třída stratifikovatelných prostorů je dědičná, uzavřená na početné součiny a libovolné disjunktní součty, navíc i na uzavřené spojité obrazy.

Další zobecnění

Setkali jsme se s prostory mající development nebo jiné spočetně soustavy otevřených pokrytí nějak určujícími danou topologií.

Jiným příkladem jsou prostory mající bázi nebo zobecněnou bázi otevřených množin splňující nějakou spočetnou podmínku. Jednou z možností je tzv. „network” topologického prostoru X (český termín nebyl určen). Je to soustava podmnožin X taková, že každá otevřená množina obsahuje s každým svým bodem prvek networku obsahující onen bod. Prostory mající spočetný network jsou separabilní a mají řadu pěkných vlastností.

Jiným zobecněním je vzít vlastnosti soustav okolů metrizable prostorů. Např. tzv. stratifikovatelné prostory jsou topologické prostory, kde pro každou otevřenou množinu G existuje posloupnost $\{G_n\}$ jejích otevřených podmnožin s vlastnostmi: $\overline{G_n} \subset G$, $\bigcup G_n = G$, $G_n \subset H_n$ jestliže $G \subset H$. Na tyto prostory se dají přenést některá tvrzení platná pro metrizable prostory nebo nahradí metrizable tam, kde neexistuje.

Je-li X úplný separabilní metrický prostor, je prostor $C(X)$ s kompaktně-otevřenou topologií stratifikovatelný. Nadprostory některých metrických prostorů nejsou metrizable, ale jsou stratifikovatelné. Třída stratifikovatelných prostorů je dědičná, uzavřená na spočetné součiny a libovolné disjunktní součty, navíc i na uzavřené spojité obrazy.

Další zobecnění

Jiným příkladem jsou prostory mající bázi nebo zobecněnou bázi otevřených množin splňující nějakou spočetnou podmínku. Jednou z možností je tzv. „network“ topologického prostoru X (český termín nebyl určen). Je to soustava podmnožin X taková, že každá otevřená množina obsahuje s každým svým bodem prvek networku obsahující onen bod. Prostory mající spočetný network jsou separabilní a mají řadu pěkných vlastností.

Jiným zobecněním je vzít vlastnosti soustav okolů metrizable prostorů. Např. tzv. stratifikovatelné prostory jsou topologické prostory, kde pro každou otevřenou množinu G existuje posloupnost $\{G_n\}$ jejích otevřených podmnožin s vlastnostmi: $\overline{G_n} \subset G$, $\bigcup G_n = G$, $G_n \subset H_n$ jestliže $G \subset H$. Na tyto prostory se dají přenést některá tvrzení platná pro metrizable prostory nebo nahradí metrizable tam, kde neexistuje.

Je-li X úplný separabilní metrický prostor, je prostor $C(X)$ s kompaktně-otevřenou topologií stratifikovatelný. Nadprostory některých metrických prostorů nejsou metrizable, ale jsou stratifikovatelné. Třída stratifikovatelných prostorů je dědičná, uzavřená na spočetné součiny a libovolné disjunktní součty, navíc i na uzavřené spojité obrazy.

Další zobecnění

Jiným příkladem jsou prostory mající bázi nebo zobecněnou bázi otevřených množin splňující nějakou spočetnou podmínku. Jednou z možností je tzv. „network“ topologického prostoru X (český termín nebyl určen). Je to soustava podmnožin X taková, že každá otevřená množina obsahuje s každým svým bodem prvek networku obsahující onen bod. Prostory mající spočetný network jsou separabilní a mají řadu pěkných vlastností.

Jiným zobecněním je vzít vlastnosti soustav okolí metrizable prostorů. Např. tzv. stratifikovatelné prostory jsou topologické prostory, kde pro každou otevřenou množinu G existuje posloupnost $\{G_n\}$ jejich otevřených podmnožin s vlastnostmi: $\overline{G_n} \subset G$, $\bigcup G_n = G$, $G_n \subset H_n$ jestliže $G \subset H$. Na tyto prostory se dají přenést některá tvrzení platná pro metrizable prostory nebo nahradí metrizable tam, kde neexistuje.

Je-li X úplný separabilní metrický prostor, je prostor $C(X)$ s kompaktně-otevřenou topologií stratifikovatelný. Nadprostory některých metrických prostorů nejsou metrizable, ale jsou stratifikovatelné. Třída stratifikovatelných prostorů je dědičná, uzavřená na spočetné součiny a libovolné disjunktní součty, navíc i na uzavřené spojité obrazy.

Hausdorffova metrika

V metrickém prostoru (X, d) se definuje Hausdorffova vzdálenost dvou uzavřených množin

$$d_H(F_1, F_2) = \max\{\sup\{d(x, F_2); x \in F_1\}, \sup\{d(x, F_1); x \in F_2\}\},$$

tj., $d_H(F_1, F_2) \leq r$ právě když $F_1 \subset B_r(F_2)$, $F_2 \subset B_r(F_1)$. Funkce d_H je metrika, pokud připustíme, že může nabývat nekonečných hodnot. Jsou-li F_1, F_2 kompaktní (stačí omezené), je jejich vzdálenost konečná – tento prostor označme pro tuto část jako $\text{Comp}(X)$.

Prostor X je uzavřeným podprostorem prostoru $\text{Comp}(X)$ (isometricky vnořený).

Prostor $\text{Comp}(X)$ je totálně omezený nebo úplný právě když má X stejnou vlastnost (takže se zachovává kompaktnost). Separabilita se nezachovává.

Prostor $\text{Comp}(X)$ lze isometricky vnořit do $C^*(X)$ se supremovou metrikou.

Hausdorffova metrika má široké použití, např. se používá při zkoumání křivek, funkcí (braných jako podmnožiny součinu), v teorii fraktálů na existenci samopodobných množin (v $\text{Comp}(\mathbb{R}^n)$ platí Banachova věta o pevném bodě), v informatice, logice, topologické dynamice,...

Hausdorffova metrika

V metrickém prostoru (X, d) se definuje Hausdorffova vzdálenost dvou uzavřených množin

$$d_H(F_1, F_2) = \max\{\sup\{d(x, F_2); x \in F_1\}, \sup\{d(x, F_1); x \in F_2\}\},$$

tj., $d_H(F_1, F_2) \leq r$ právě když $F_1 \subset B_r(F_2)$, $F_2 \subset B_r(F_1)$. Funkce d_H je metrika, pokud připustíme, že může nabývat nekonečných hodnot. Jsou-li F_1, F_2 kompaktní (stačí omezené), je jejich vzdálenost konečná – tento prostor označme pro tuto část jako $\text{Comp}(X)$.

Prostor X je uzavřeným podprostorem prostoru $\text{Comp}(X)$ (isometricky vnořený).

Prostor $\text{Comp}(X)$ je totálně omezený nebo úplný právě když má X stejnou vlastnost (takže se zachovává kompaktnost). Separabilita se nezachovává.

Prostor $\text{Comp}(X)$ lze isometricky vnořit do $C^*(X)$ se supremovou metrikou.

Hausdorffova metrika má široké použití, např. se používá při zkoumání křivek, funkcí (braných jako podmnožiny součinu), v teorii fraktálů na existenci samopodobných množin (v $\text{Comp}(\mathbb{R}^n)$ platí Banachova věta o pevném bodě), v informatice, logice, topologické dynamice,...

Hausdorffova metrika

V metrickém prostoru (X, d) se definuje Hausdorffova vzdálenost dvou uzavřených množin

$$d_H(F_1, F_2) = \max\{\sup\{d(x, F_2); x \in F_1\}, \sup\{d(x, F_1); x \in F_2\}\},$$

tj., $d_H(F_1, F_2) \leq r$ právě když $F_1 \subset B_r(F_2)$, $F_2 \subset B_r(F_1)$. Funkce d_H je metrika, pokud připustíme, že může nabývat nekonečných hodnot. Jsou-li F_1, F_2 kompaktní (stačí omezené), je jejich vzdálenost konečná – tento prostor označme pro tuto část jako $\text{Comp}(X)$.

Prostor X je uzavřeným podprostorem prostoru $\text{Comp}(X)$ (isometricky vnořený).

Prostor $\text{Comp}(X)$ je totálně omezený nebo úplný právě když má X stejnou vlastnost (takže se zachovává kompaktnost). Separabilita se nezachovává.

Prostor $\text{Comp}(X)$ lze isometricky vnořit do $C^*(X)$ se supremovou metrikou.

Hausdorffova metrika má široké použití, např. se používá při zkoumání křivek, funkcí (braných jako podmnožiny součinu), v teorii fraktálů na existenci samopodobných množin (v $\text{Comp}(\mathbb{R}^n)$ platí Banachova věta o pevném bodě), v informatice, logice, topologické dynamice,...

Univerzální prostory

To, že každý separabilní metrický prostor lze izometricky vnořit do ℓ_∞ (prostor $C^*(\mathbb{N})$ se supremovou metrikou), věděl už Fréchet před 100 lety. Také věděl, že ℓ_∞ není separabilní a položil otázku, zda lze takový univerzální prostor, obsahující izometricky každý separabilní metrický prostor, sestrojít separabilní.

Otázku zodpověděl kladně Uryson v r. 1924, několik dní před tragickou smrtí. Sestrojil separabilní metrický prostor U obsahující izometrické kopie všech separabilních metrických prostorů a mající navíc následující vlastnost (jistá homogenita):

isometrie mezi konečnými podmnožinami v U lze rozšířit na izometrii U na U .

Takový prostor U je určen jednoznačně až na izometrii.

Katětov v r. 1986 rozšířil (použitím jiné metody) Urysonův výsledek na neseperabilní prostory.

Univerzální prostory

To, že každý separabilní metrický prostor lze izometricky vnořit do ℓ_∞ (prostor $C^*(\mathbb{N})$ se supremovou metrikou), věděl už Fréchet před 100 lety. Také věděl, že ℓ_∞ není separabilní a položil otázku, zda lze takový univerzální prostor, obsahující izometricky každý separabilní metrický prostor, sestrojít separabilní.

Otázku zodpověděl kladně Uryson v r. 1924, několik dní před tragickou smrtí. Sestrojil separabilní metrický prostor U obsahující izometrické kopie všech separabilních metrických prostorů a mající navíc následující vlastnost (jistá homogenita):

isometrie mezi konečnými podmnožinami v U lze rozšířit na izometrii U na U .

Takový prostor U je určen jednoznačně až na izometrii.

Katětov v r. 1986 rozšířil (použitím jiné metody) Urysonův výsledek na neseparabilní prostory.

Univerzální prostory

To, že každý separabilní metrický prostor lze izometricky vnořit do ℓ_∞ (prostor $C^*(\mathbb{N})$ se supremovou metrikou), věděl už Fréchet před 100 lety. Také věděl, že ℓ_∞ není separabilní a položil otázku, zda lze takový univerzální prostor, obsahující izometricky každý separabilní metrický prostor, sestrojít separabilní.

Otázku zodpověděl kladně Uryson v r. 1924, několik dní před tragickou smrtí. Sestrojil separabilní metrický prostor U obsahující izometrické kopie všech separabilních metrických prostorů a mající navíc následující vlastnost (jistá homogenita):

isometrie mezi konečnými podmnožinami v U lze rozšířit na izometrii U na U .

Takový prostor U je určen jednoznačně až na izometrii.

Katětov v r. 1986 rozšířil (použitím jiné metody) Urysonův výsledek na neseparabilní prostory.

Gromovova metrika

Gromov definoval metriku na množině všech kompaktních metrických prostorů (ekvivalence až na izometrii) v r. 1980 pro účel zkoumání grup. Od té doby se tato metrika ukázala být užitečná v riemannovské geometrii, počítačově geometrii, algebraické topologii,...

Jsou-li X, Y dva kompaktní metrické prostory, definuje se $d_G(X, Y)$ jako infimum vzdáleností $d_H(f(X), g(Y))$, kde f, g jsou libovolné izometrie X , resp. Y , do libovolného metrického prostoru Z . Zřejmě je možné za Z vzít univerzální metrický prostor pro separabilní metrické prostory, např. ℓ_∞ nebo Urysonův univerzální prostor.

V případě, že X, Y jsou podprostory \mathbb{R}^n , lze za Z vzít opět \mathbb{R}^n .

Gromovova metrika

Gromov definoval metriku na množině všech kompaktních metrických prostorů (ekvivalence až na izometrii) v r. 1980 pro účel zkoumání grup. Od té doby se tato metrika ukázala být užitečná v riemannovské geometrii, počítačově geometrii, algebraické topologii,...

Jsou-li X, Y dva kompaktní metrické prostory, definuje se $d_G(X, Y)$ jako infimum vzdáleností $d_H(f(X), g(Y))$, kde f, g jsou libovolné izometrie X , resp. Y , do libovolného metrického prostoru Z . Zřejmě je možné za Z vzít univerzální metrický prostor pro separabilní metrické prostory, např. ℓ_∞ nebo Urysonův univerzální prostor.

V případě, že X, Y jsou podprostory \mathbb{R}^n , lze za Z vzít opět \mathbb{R}^n .

